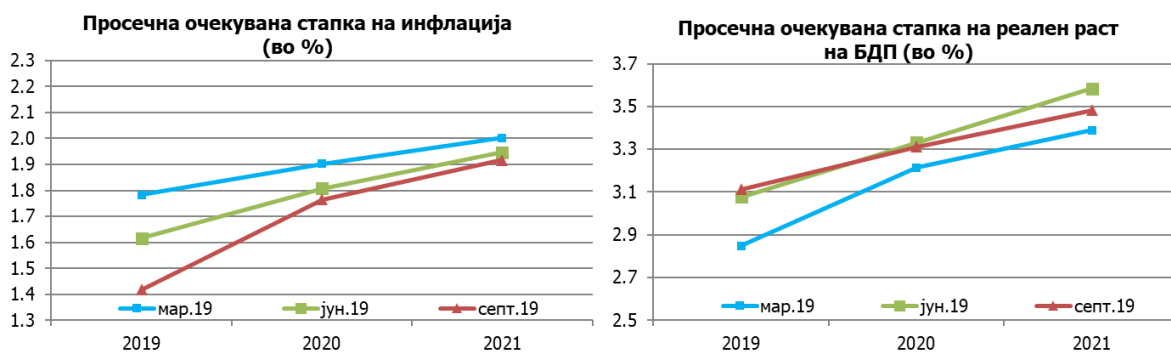

Анкета за инфлациските очекувања и очекувањата за движењето на реалниот БДП

- септември 2019 г. -

Анкетата за инфлациските очекувања и очекувањата за движењето на реалниот БДП¹ за периодот 2019 – 2021 година, спроведена во септември, не упатува на позначајни промени во очекувањата за просечната стапка на инфлација и очекуваниот раст на БДП. Имено, како и во претходната анкета, економските аналитичари очекуваат постепено забрзување на инфлацијата и на економскиот раст во следните две години.

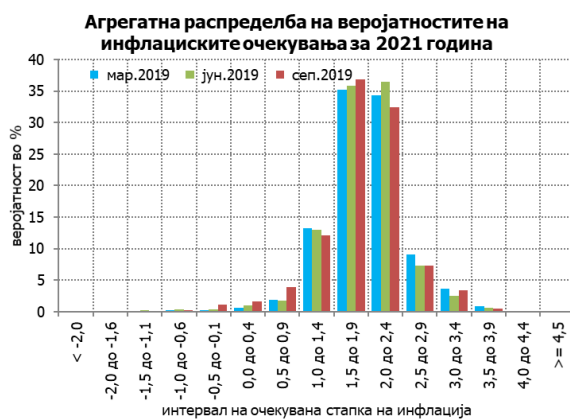
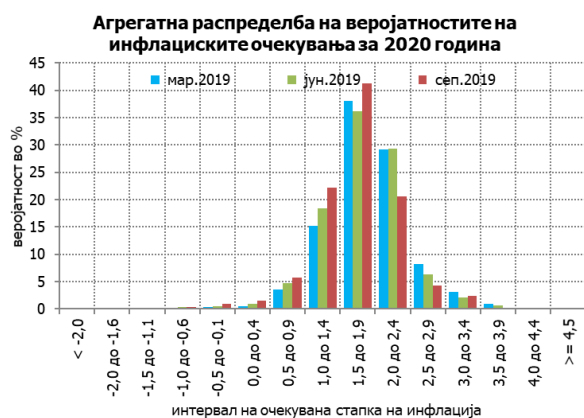
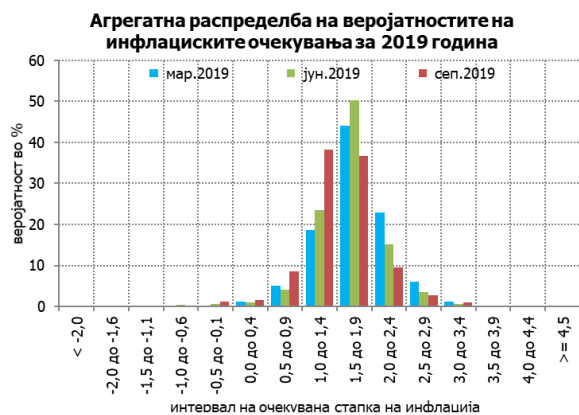
Во однос на **инфлацијата**, очекувањата за 2019 година упатуваат на просечна стапка од 1,4%, што е помалку за 0,2 п.п. во споредба со претходната анкета, додека за 2020 и 2021 година очекувањата и натаму посочуваат на просечна инфлација од 1,8% и 1,9%, соодветно. Испитаниците го објаснуваат умереното забрзување на инфлацијата во 2020-2021 година со повеќе фактори, како што се зголемената минимална плата, раст на цените на храната, повисоката домашна побарувачка, општиот раст на светските цени на примарните производи, вклучувајќи ја и цената на нафтата, како и неизвесноста околу Брегзит, трговската војна помеѓу САД и Кина и ризиците поврзани со кризата на Блискиот Исток. Во поглед на **економската активност**, анкетираниите аналитичари и натаму очекуваат реален раст на БДП од 3,1% и 3,3% за 2019 и 2020 година, соодветно, како и минимално понизок реален раст за 2021 година од 3,5%. Испитаниците ги поврзуваат ваквите очекувања со продолжување на поволните трендови од првата половина на оваа година, позитивните сигнали од олабавувањето на монетарната политика и владините мерки за поддршка на претпријатијата, оптимизмот на економските субјекти, очекуваната интеграција во НАТО и ЕУ, зголемувањето на инвестициската и извозната активност, инфраструктурните проекти најавени од државата, како и со растот на личната потрошувачка поврзан со растот на просечната плата и кредитирањето.

Покрај очекуваната стапка на инфлација и стапката на раст на БДП, во рамки на Анкетата испитаниците даваат и свој поглед за **распределбата на веројатноста за остварување определени стапки во зададен интервал**. Овие оценки се користат за

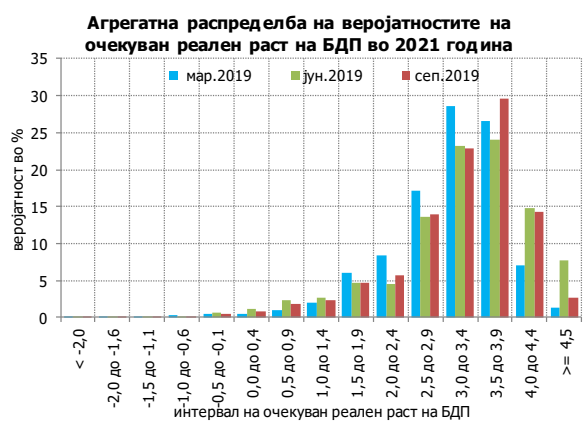
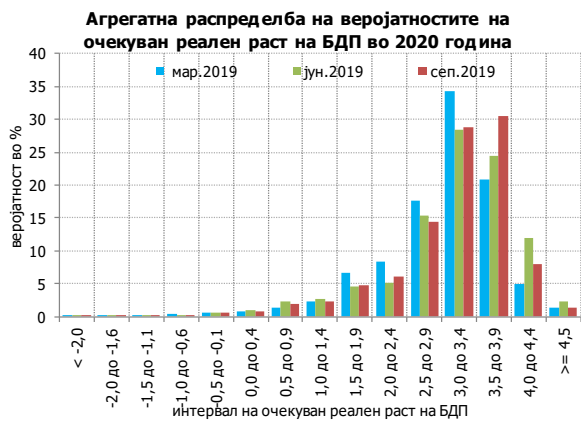
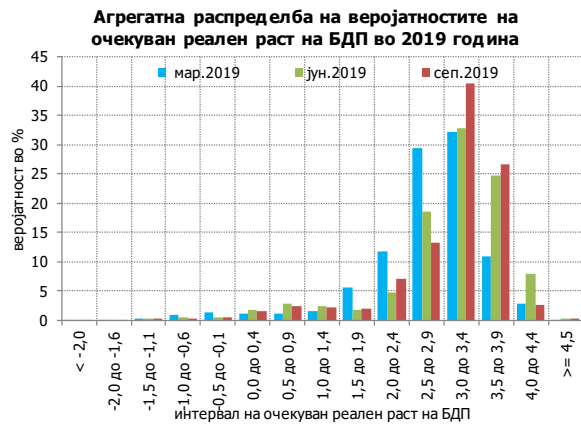
¹ Во 2017 година, Народната банка на Република Северна Македонија направи промена во анкетното истражување „Анкета за инфлациските очекувања“, коешто е преименувано во „Анкета за инфлациските очекувања и очекувањата за движењето на реалниот БДП“, чијашто нова структура го следи кварталниот прашалник за професионални прогнозери (Quarterly Survey of Professional Forecasters, https://www.ecb.europa.eu/stats/ecb_surveys/survey_of_professional_forecasters/html/index.en.html), што го спроведува Европската централна банка (ЕЦБ), а воедно ја промени и структурата на примерокот, којшто сега е составен само од економски експерти.

создавање на агрегатната распределба на веројатностите². Агрегатната распределба на веројатностите за остварување на дадените стапки на инфлација и БДП во петнаесет интервали се прикажани на следниве графикони, а резултатите главно се совпаѓаат со стапките коишто ги очекуваат испитаниците.

Во согласност со очекувањата за пониска просечна **стапка на инфлација** за 2019 година, во однос на претходната анкета, распределбата на веројатностите упатува на поместувања на веројатностите од интервалите со повисоки вредности кон пониските интервали. За 2019 и 2020 година се забележува повисока концентрација на веројатностите во интервалот на очекуваната стапка, во однос на претходната анкета.

² Агрегатната распределба на веројатностите претставува просек од оценетите веројатности од испитаниците за секој интервал на очекувана стапка на инфлација и стапка на раст на БДП.

Споредбата на очекувањата за **стапката на раст на БДП** со распределбата на веројатностите упатува на видливи поместувања во нагорна насока, како и нивна концентрација во интервалот на очекуваната стапка.